

ด่วนที่สุด

ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๔/๒๓๖๗๖

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อ
จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๕๐๐

๓ กรกฎาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอรื้อหรือการขอเพิ่มค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ ในงานจ้างเหมาทำความสะอาดอาคาร

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ”

อ้างถึง หนังสือโรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” ที่ อว ๘๑๑๘.๑๑/๐๓๙๓ ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

ตามหนังสือที่อ้างถึง มหาวิทยาลัยบูรพา โดยโรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” แจ้งว่า โรงเรียนฯ ได้ว่าจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด วรกาญจน์ไทยเซอร์วิส ดำเนินงานจ้างเหมาทำความสะอาดอาคารเรียน โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖ ด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e - bidding) เลขที่โครงการ ๖๕๐๘๗๐๑๑๘๖๔ เป็นเงินจำนวน ๔,๑๙๗,๓๓๕.๒๒ บาท ตามสัญญาเลขที่ ๑/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๕ สิ้นสุดสัญญาวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖ ต่อมาห้างฯ ยื่นหนังสือขอความอนุเคราะห์เพิ่มค่าแรงขั้นต่ำของพนักงานทำความสะอาด จำนวน ๓๖ คน จากเดิมอัตราวันละ ๓๓๖ บาท/คน/วัน เป็นอัตราวันละ ๓๕๔ บาท/คน/วัน ตามประกาศคณะกรรมการค่าจ้าง เรื่อง อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ (ฉบับที่ ๑๑) เมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๕ ข้อ ๒ ที่กำหนดให้อัตราค่าจ้างขั้นต่ำเป็นเงินวันละ ๓๕๔ บาท ในท้องที่จังหวัดชลบุรี ภูเก็ต และระยอง โดยให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ เป็นต้นไป ซึ่งปรากฏข้อเท็จจริง ดังนี้

๑. โรงเรียนฯ กำหนดให้ยื่นข้อเสนอและเสนอราคาทางระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (e - GP) ในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๕ ซึ่งเป็นวันก่อนวันที่รัฐบาลประกาศเปลี่ยนแปลงกำหนดอัตราค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำในวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๕ ห้างฯ จึงยื่นข้อเสนอราคาในอัตราค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ ณ ขณะนั้น คือ อัตราวันละ ๓๓๖ บาท/คน/วัน

๒. ตามหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๓๔๖ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๐ เรื่อง การอนุมัติยกเว้นให้การเช่าหรือการจ้างที่ต้องกระทำต่อเนื่องไปเป็นปีงบประมาณใหม่ แต่ไม่อาจลงนามในสัญญาได้ทัน ให้มีผลย้อนหลัง ดังนั้น การลงนามในสัญญา เมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๕ จึงมีผลย้อนหลังตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ และเป็นวันเดียวกันกับที่รัฐบาลประกาศเปลี่ยนแปลงกำหนดอัตราค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ ในท้องที่จังหวัดชลบุรี โดยให้มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ เป็นต้นไป

มหาวิทยาลัยฯ จึงขอหารือ ดังนี้

๑. ตามประกาศโรงเรียนฯ ที่กำหนดให้ยื่นข้อเสนอและเสนอราคาทางระบบ e - GP ในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๕ ซึ่งเป็นวันที่รัฐบาลยังไม่ได้ประกาศเปลี่ยนแปลงกำหนดอัตราค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ จึงทำให้ห้างฯ ยื่นข้อเสนอราคาในอัตราค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำในขณะนั้น คือ อัตราวันละ ๓๓๖ บาท/คน/วัน หากโรงเรียนฯ พิจารณาไม่ขึ้นค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำให้กับห้างฯ จากอัตราเดิมวันละ ๓๓๖ บาท/คน/วัน เป็นอัตราใหม่ในวันละ ๓๕๔ บาท/คน/วัน จะเป็นเหตุผลที่สมควรและเป็นธรรม หรือไม่

๒. ...

๒. ตามสัญญาเลขที่ ๑/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๕ ข้อ ๔ วรรคสี่ กำหนดว่า “ในกรณีที่รัฐบาลประกาศเปลี่ยนแปลงกำหนดอัตราค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ ภายหลังจากสัญญานี้มีผลใช้บังคับ ผู้รับจ้างมีสิทธิร้องขอเพิ่มอัตราค่าจ้างเฉพาะค่าแรงของพนักงานของผู้รับจ้าง ตามอัตราส่วนต่างของค่าจ้างขั้นต่ำ ที่รัฐบาลกำหนดเพิ่มขึ้น ซึ่งผู้ว่าจ้างจะพิจารณาด้วยเหตุผลที่สมควรและเป็นธรรม หากผู้ว่าจ้างไม่สามารถตกลง ตามที่ร้องขอเพราะเหตุขัดข้องด้านงบประมาณหรือเพราะเหตุอื่นใด ผู้รับจ้างมีสิทธิบอกเลิกสัญญา ในกรณีนี้ ผู้รับจ้างจะไม่เรียกร้องค่าเสียหายหรือค่าชดเชยใด ๆ ทั้งสิ้น” กรณีนี้ หากสัญญากำหนดไว้ตามข้อ ๔ วรรคสี่ การขอขึ้นค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำของห้างฯ จะขัดแย้งและไม่เป็นไปตามสัญญาที่กำหนดไว้หรือไม่ เนื่องจาก รัฐบาลประกาศเปลี่ยนแปลงกำหนดอัตราค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ ก่อนสัญญาจะมีผลใช้บังคับ

๓. หากโรงเรียนฯ ไม่พิจารณาปรับเพิ่มค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำตามอัตราส่วนต่างของค่าจ้างขั้นต่ำ ที่รัฐบาลกำหนดเพิ่มขึ้น ให้กับห้างฯ และห้างฯ ใช้สิทธิบอกเลิกสัญญา กรณีนี้จะถือว่าห้างฯ เป็นผู้ทำงาน ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารงานพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๐๙ วรรคหนึ่ง (๒) หรือไม่ อย่างไร

ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ (คณะกรรมการวินิจฉัย) พิจารณาแล้ว มีความเห็นดังนี้

๑. ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ บัญญัตินิยามคำว่า “งานบริการ” หมายความว่า งานจ้างบริการ งานจ้างเหมาบริการ งานจ้างทำของ และการรับขนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์จากบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล แต่ไม่หมายความรวมถึง การจ้างลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ การรับขนในการเดินทางไปราชการหรือไปปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐ งานจ้างที่ปรึกษา งานจ้างออกแบบหรือควบคุมงานก่อสร้าง และการจ้างแรงงานตามประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์

๒. กรณีข้อหาข้อ ๑ - ๓ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า มหาวิทยาลัยบูรพา โดยโรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” ได้ว่าจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด วรกาญจน์ไทยเซอร์วิส ดำเนินงานจ้างเหมาทำความสะอาด อาคารเรียนโรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖ ด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e - bidding) เลขที่โครงการ ๖๕๐๘๗๐๑๑๘๖๔ เป็นเงินจำนวน ๔,๑๙๗,๓๓๕.๒๒ บาท ตามสัญญาเลขที่ ๑/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๕ สิ้นสุดสัญญา วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖ ซึ่งจากนิยามของคำว่า “งานบริการ” ตามความนัยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติฯ ประกอบกับการทำสัญญาระหว่างมหาวิทยาลัยฯ และห้างฯ เป็นนิติสัมพันธ์ระหว่างผู้ว่าจ้างกับผู้รับจ้าง จึงเป็นสัญญาจ้างทำของ ตามนัยมาตรา ๕๘๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มิใช่นิติสัมพันธ์ ระหว่างนายจ้างกับลูกจ้างอันจะเป็นสัญญาจ้างแรงงาน ตามนัยมาตรา ๕๗๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ ดังนั้น กรณีที่กระทรวงแรงงานได้ประกาศกำหนดอัตราค่าแรงขั้นต่ำใหม่ในหลายจังหวัดทั่วประเทศ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ เป็นต้นไปนั้น จะใช้บังคับการจ้างแรงงาน แต่มิได้รวมถึงการจ้างทำของ โดยในการปฏิบัติตามประกาศกำหนดอัตราค่าแรงขั้นต่ำ เป็นเรื่องที่ห้างฯ จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายแรงงาน ระหว่างห้างฯ กับลูกจ้างของห้างฯ ต่อไป

อย่างไรก็ดี ...

อย่างไรก็ดี เนื่องจากตามสัญญาเลขที่ ๐๑/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๕ ข้อ ๔ วรรคสี่ กำหนดว่า “ในกรณีที่รัฐบาลประกาศเปลี่ยนแปลงกำหนดอัตราค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ ภายหลังจากสัญญานี้ มีผลใช้บังคับ ผู้รับจ้างมีสิทธิร้องขอเพิ่มอัตราค่าจ้างเฉพาะค่าแรงของพนักงานของผู้รับจ้าง ตามอัตราส่วนต่าง ของค่าจ้างขั้นต่ำที่รัฐบาลกำหนดเพิ่มขึ้น ซึ่งผู้ว่าจ้างจะพิจารณาด้วยเหตุผลที่สมควรและเป็นธรรม หากผู้ว่าจ้าง ไม่สามารถตกลงตามที่ร้องขอเพราะเหตุขัดข้องด้านงบประมาณหรือเพราะเหตุอื่นใด ผู้รับจ้างมีสิทธิบอกเลิกสัญญา ในกรณีนี้ผู้รับจ้างจะไม่เรียกร้องค่าเสียหายหรือค่าชดเชยใด ๆ ทั้งสิ้น” ดังนั้น มหาวิทยาลัยฯ ชอบที่จะดำเนินการ ให้เป็นไปตามเงื่อนไขของสัญญาข้อดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

กฤษณา วนะจิตวิทย์

(นางสาวกฤษณา ดันติเตมิต)

อธิบดีกรมบัญชีกลาง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงการคลัง

ประธานกรรมการวินิจฉัย

กองการพัสดุภาครัฐ

ฝ่ายเลขานุการ

โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๕๘๘

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๘๕ - ๖